

De gezondheid van uw Pensioenfonds

Margreeth van der Kwast

Als er tegenwoordig over pensioenfonds wordt geschreven of gesproken in de media gaat het vaak over de dekkingsgraad.

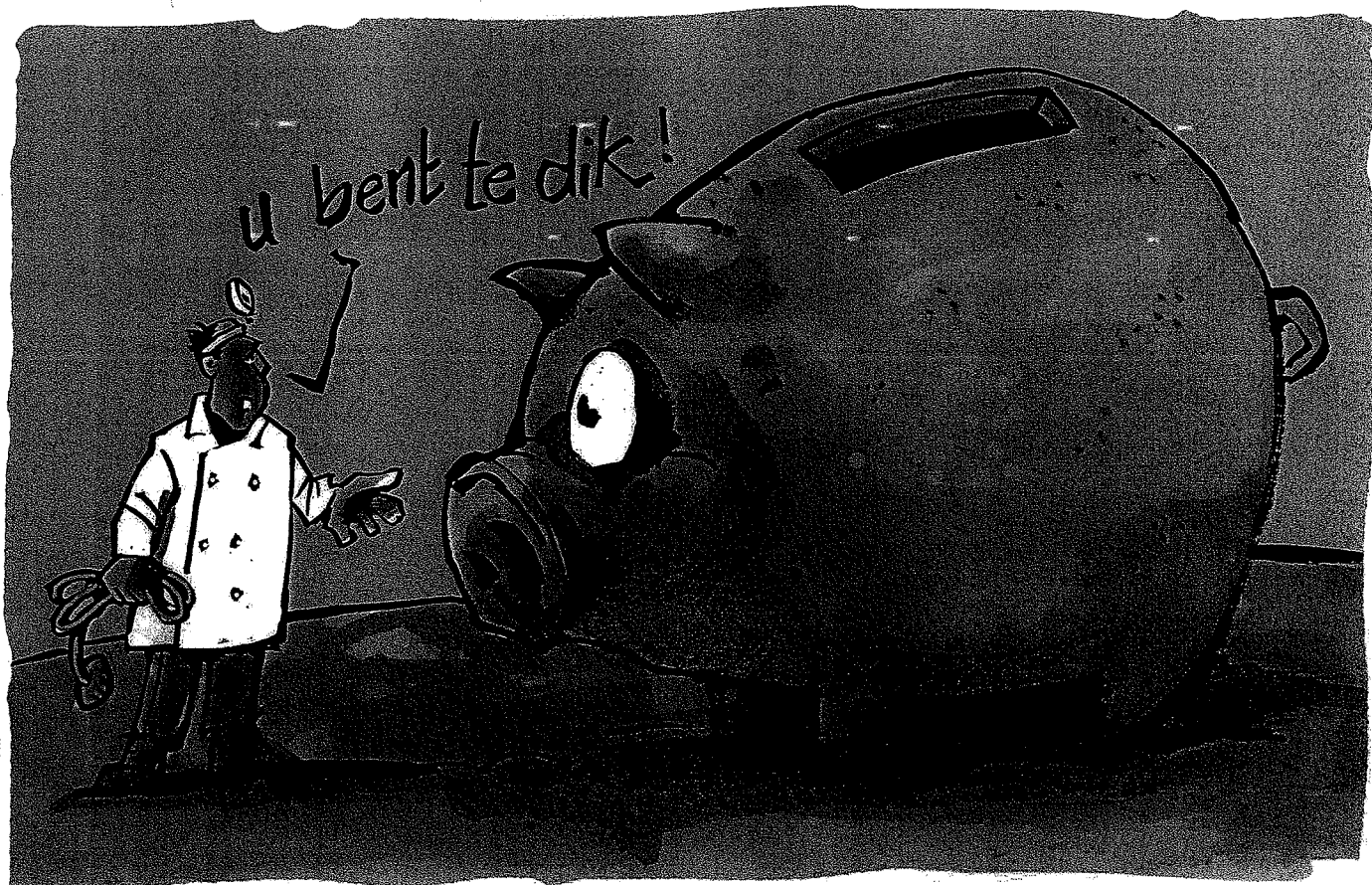
Wat is dat precies?

Eigenlijk is het een graadmeter voor de financiële gezondheid van een pensioenfonds.

Om precies te zijn is het de verhouding tussen de bezittingen van een pensioenfonds en haar verplichtingen, uitgedrukt in een percentage. Om in de toekomst van uw

Eisen aan dekkingsgraad

Als de dekkingsgraad 100% is, heeft een fonds precies genoeg geld in kas om alle huidige en toekomstige verplichtingen te kunnen betalen. Is de dekkingsgraad 90%, dan is er een tekort van 10% en is de dekkingsgraad 110%, dan is er een extra buffer van 10%. De Nederlandsche Bank (DNB), die toezicht houdt op alle pensioenfonds, stelt een dekkingsgraad van 105% als minimumeis voor alle pensioenfonds. Daarnaast stelt DNB voor elk fonds een vereiste dekkingsgraad vast. Die

© Henk van Ruitenbeek

pensioen te kunnen genieten, betaalt u premies. Stichting Pensioenfonds Verloskundigen (SPV) belegt die premies in bijvoorbeeld obligaties en aandelen om een zo goed mogelijk rendement te halen tegen een verantwoord risico. Die beleggingen van het fonds zijn de bezittingen. Aan de andere kant van de financiële balans staan de verplichtingen. Dat zijn de uitkeringen die het fonds aan huidige en toekomstige gepensioneerden moet betalen.

verschilt per fonds omdat die afhankelijk is van het gevoerde beleggingsbeleid. Voor SPV is deze 115%.

Herstelplan

Eind maart was de dekkingsgraad van SPV 109,9%. Dat is dus boven de minimumeis, maar nog niet op het niveau van de vereiste dekkingsgraad. De dekkingsgraad kan sterk variëren doordat de waarde van de bezittingen en de verplichtingen verandert. Door de financiële crisis van 2008 is de waarde van de beleggingen van de meeste pensioenfonds toen sterk gedaald, waardoor de dekkingsgraad onder de minimumgrens van DNB zakte.

Margreeth van de Kwast is bestuurslid Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen

Dat was ook bij SPV het geval. We moesten een herstelplan maken met maatregelen om binnen maximaal 5 jaar weer boven de 105% uit te komen en binnen 15 jaar weer boven 115%.

Lage rente

Aanvankelijk ging het herstel heel goed, vooral doordat de aandelenkoersen stegen en de bezittingen dus meer waard werden. Eind 2009 hadden we een dekkingsgraad van net boven 115%, maar in de zomer van 2010 daalde die weer tot 96%. Dat kwam door twee ontwikkelingen. De eerste was een daling van de rente. Als de rente omlaag gaat, krijgt het fonds minder rente binnen op haar bezittingen en zal dus meer geld moeten reserveren om in de toekomst alle pensioenen te kunnen uitbetalen. Daardoor stijgen de verplichtingen en gaat de dekkingsgraad omlaag.

Hogere levensverwachting

De tweede ontwikkeling was de hogere levensverwachting. Door gezondere leefgewoonten en vooruitgang van de medische wetenschap leven wij in Nederland gemiddeld aanzienlijk langer dan eerst was verwacht. Dit betekent

toeslag – ook wel indexatie genoemd – om te zorgen dat uw pensioenaanspraken zo veel mogelijk meestijgen met de consumentenprijzen zodat uw pensioen welvaartsvast blijft.

Onvoorwaardelijke toeslag van 2%

Bij de meeste pensioenfondsen is die toeslag voorwaardelijk. Dit wil zeggen dat er alleen een toeslag wordt gegeven indien de financiële positie van het fonds dit toelaat. Veel fondsen hebben in de afgelopen jaren helemaal geen toeslag of een onvolledige toeslag kunnen geven. SPV heeft een ander toeslagbeleid. SPV kent een jaarlijkse onvoorwaardelijke toeslag van 2%. Die krijgt u dus altijd, tenzij de financiële positie van het fonds heel slecht zou zijn. Dat is niet het geval. De onvoorwaardelijke toeslag wordt gefinancierd uit de betaalde premies.

Geen voorwaardelijke toeslag over 2010

Daarnaast probeert SPV jaarlijks bovenop de onvoorwaardelijke toeslag van 2% een voorwaardelijke toeslag te geven indien de dekkingsgraad van het fonds dat toelaat. Die voorwaardelijke toeslag wordt deels betaald uit de premies en deels uit het beleggingsrendement. Aan het

De dekkingsgraad is weer verbeterd tot het niveau van bijna 110% eind maart 2011

dat pensioenfondsen langer pensioen moeten uitkeren. Daar moeten ze extra voor reserveren. De verplichtingen gaan daardoor omhoog en de dekkingsgraad dus omlaag. Inmiddels is de rente gelukkig weer wat gaan stijgen en omdat ook onze beleggingen het goed doen, is de dekkingsgraad weer verbeterd tot het niveau van bijna 110% eind maart 2011.

Gevolgen voor uw pensioenopbouw

Misschien denkt u: waarom zo'n uitgebreide uitleg van die dekkingsgraad? Wat heeft dat voor invloed op mijn persoonlijke pensioensituatie? Die invloed is er wel degelijk. Natuurlijk is het in de eerste plaats voor u belangrijk dat de financiële positie van het pensioenfonds goed is, zodat u weet dat SPV voldoende vermogen heeft om straks ook uw pensioen te kunnen gaan uitkeren als u daaraan toe bent. Maar daarnaast heeft het niveau van de dekkingsgraad ook op korte termijn gevolgen voor uw pensioenopbouw. De hoogte van de dekkingsgraad bepaalt namelijk mede hoeveel indexatie u krijgt. Omdat jaarlijks de kosten van het levensonderhoud stijgen, krijgt u een

begin van elk jaar besluit het bestuur of er een voorwaardelijke toeslag kan worden verleend. Gezien de eerder in dit artikel besproken ontwikkelingen en het feit dat de dekkingsgraad eind maart 2011 nog onder het vereiste niveau van 115% was, heeft het bestuur besloten over 2010, net als in 2009 en 2008, geen voorwaardelijke toeslag toe te kennen. Uw pensioenaanspraken worden dus alleen verhoogd met de onvoorwaardelijke 2%. Daarbij moet u bedenken dat u daarmee beter af bent dan veel andere werkende Nederlanders die al enkele jaren helemaal geen of nauwelijks toeslag hebben ontvangen.

Voorzichtig optimistisch

Het bestuur van het SPV is optimistisch gestemd over de mogelijkheden tot verder herstel. Daarbij neemt het bestuur wel de nodige voorzichtigheid in acht. De ontwikkelingen in de afgelopen jaren hebben ons geleerd dat er flinke schommelingen kunnen optreden in de dekkingsgraad. Het is echter geruststellend om te mogen weten dat SPV in de basis gezond is. ■